

**Commentariorvm, Ac Dispvationvm In Primam Partem
Sancti Thomæ Tomvs ...**

Complectens Quæstiones à XXVII. vsque ad LXIV. & à Quæstione CVI.
vsque ad CXIV.

Vázquez, Gabriel

Antverpiæ, 1620

Status con[t]rouersiæ. c. 1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-81000](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-81000)

geli ab apprehensione hominis in hoc, quod angelus apprehendit immobiliter per intellectum, sicut & nos immobiliter apprehendimus prima principia quorum est intellectus: homo vero per rationem apprehendit mobiliter discurrendo de vno ad aliud, habens viam procedendi ad vtrumque oppositum. Vnde & voluntas hominis adhæret alicui mobiliter quasi potens etiam ab eo discedere, & contrario adhærere: voluntas autem angeli adhæret fixe & immobiliter. Et ideo, si consideretur ante adhæSIONEM, potest libere adhærere huic & opposito, in his scilicet, quæ non naturaliter vult. Sed postquam iam adhæsit, immobiliter adhæret. Et ideo consuevit dici, quod liberum arbitrium hominis flexibile est ad oppositum, & ante electionem & post: liberum autem arbitrium angeli est flexibile ad vtrumque oppositum ante electionem, sed non potest. Sic igitur & boni angeli semper adherentes iustitiæ, sunt in illa confirmati, mali vero peccantes sunt in peccato obstinati. De obstinatione vero hominum damnatorum infra dicetur.

In 3. parte
quam non
absoluit.

In corp. art.

Ad primum ergo dicendum, quod boni & mali angeli habent liberum arbitrium, sed secundum modum, & conditionem suam naturæ, ut dictum est.

Ad secundum dicendum, quod misericordia Dei liberat à peccato penitentes. Illi vero qui penitentiam capaces non sunt, immobiliter malo adhærent; & per diuinam misericordiam non liberantur.

Ad tertium dicendum, quod adhuc manet in diabolo peccatum, quo primo peccauit, quantum ad appetitum, licet non quantum ad hoc quod credat se posse facere homicidium, & velit facere: & postea adimatur ei potestas, nihilominus voluntas homicidij in eo manere potest, ut velit fecisse, vel velit facere si posset.

Ad quartum dicendum, quod non est tota causa quare peccatum hominis sit remissibile, quia alio suggerente peccauit. Et ideo ratio non sequitur.

Ad quintum dicendum, quod actus demonis est duplex. Quidam scilicet ex voluntate deliberata procedens, & is proprie potest dici actus eius. Et talis actus demonis semper est malus. Quia etsi aliquando aliquod bonum faciat, non tamen bene facit. Sicut dum veritatem dicit ut decipiat, & dum non voluntarie credit & confitetur, sed rerum euidentia coactus,

Alius autem actus demonis est naturalis, qui bonus esse potest & attestatur bonitati naturæ. Et tamen tali bono actu abutuntur ad malum.

Conclusio est. *Demonum voluntas ita obstinata est in suo peccato, ut in æternum in ea sint permansuri.*

DISPVT. CCXXXIX.

Quænam sit causa perpetuæ obdurationis demonum.

Status controuersie. cap. 1.

Causam obdurationis ad naturam ipsorum demonum nonnulli referunt. c. 2.

Obijciunt Damascenus & Fulgentius contra præcedentem rationem. c. 3.

Contra eandem rationem ostenditur, Angelos voluntates suas, & electiones mutare posse. c. 4.

Alia causa obdurationis demonum in malo ex praua dispositione naturæ. c. 5.

Sententia Henrici de eadem re. c. 6.

Vera causa obdurationis demonum. c. 7.

CAPVT I.

Status controuersie.

PRÆTER ingentes cruciatus, quibus, ut fides

Catholica docet, demones in æternum puniendi sunt, est alia multa maior poena demonibus, quam vocant Theologi poenam damni. Hæc autem posita est in perpetua gloriæ priuatione, & in perpetua demonis in malo obstinatione. Obstinatione dico, non quæ est in praua animi in malum obfirmatione, & proposito semper peccandi: sed quæ est in priuatione gratiæ diuinæ, quæ à peccato resurgere, & aliquid bonum posset operari: vtroque enim modo vsurpari obstinationem, ostendi supra disputat. 95. cap. 10. & obdurationis, quæ est culpa, Deum non esse causam; obdurationis autem, quæ est poena, Deum esse authorem, demonstrari. Obstinatio autem, quæ est poena, de qua nunc nobis est agendum, duplex est. Altera in eo consistit, ut demones non possint à peccato resurgere & iterum iustificari: & de hac differemus in præsentī disput. & seq. Altera vero in eo posita est, ut demones nequeant bonum aliquod operari: & de hac tractabimus disputat. 240. Præsens autem controuersia de impotentia demonis, ut conuertatur ad Deum, non est de causa eius: nam in confesso omnibus est, conuersionem ad Deum sine gratia fieri Dei non posse: Deum quoque secundum potentiam suam absolutam posse gratia sua demones ita præuenire, ut ad ipsum conuertantur, & peccatorum suorum ipsos verè peniteant, nemo inficiari potest: nulla enim est adeo rebellis, & in malo obfirmata voluntas, quam Deus misericordia sua ad se conuerrere, & emollire nequeat: tamen *Anselm. lib. 1. Cur Deus homo, cap. 16.* impossibile censetur, angelos semel lapsos in peccatum cum Deo reconciliari: quod sanè nulla ratione ipse probat; neque probare villo modo potest. Sed questio tantum erit in reddenda ratione, ob quam, cum Deus diu multumque expectet homines peccatores, ut post multa etià peccata ad cor redeant, nec illis subtrahat gratiam suam, ut valeant conuerti: angelis tamen statim post vnum peccatum ita gratiam suam subtrahit, &

Duplex obstinatio acceptio.

